

Orientering til Udvalget for Beskæftigelse om ansættelse med løntilskud som motivation for at komme i arbejde eller uddannelse

Udvalget for Beskæftigelse besluttede i februar 2022 at understøtte, at der etableres et øget antal løntilskudsansættelser for unge mellem 18 og 30 år for dermed at øge deres motivation for at komme i arbejde eller uddannelse.

Baggrund:

Der er til stadighed en del unge i alderen 18 – 30 år i kommunen, som har andre udfordringer end ledighed, og som modtager uddannelseshjælp eller ressourcetilførsel til deres forsørgelse.

Vejen til arbejde og/eller uddannelse og dermed til selvforsørgelse kan for en stor del af denne gruppe være lang, og der er ofte "mange bump på vejen". De unge har ofte haft mange møder med systemet, uden at de egentlig er kommet videre.

Ungeenheden i Hedensted Kommune har fra 2019 til udgangen af 2021 med støtte fra Den A.P. Møllerske Støttefond lavet et projekt "LønMotiverende Indsats" for denne målgruppe, hvor de unge er blevet ansat med løntilskud i en lokal virksomhed uden først at have været i fx virksomhedspraktik.

29 unge deltog i projektet fordelt på tre overordnede hold – dog med løbende optag.

Nogle meget få unge har ikke kunnet finde sig tilrette i projektet og har måttet afbryde forløbet af forskellige årsager. Heldigvis har de allerfleste af de unge profiteret af indsatsen og har flyttet sig helt enormt, og deres udvikling har været markant bedre end hvad, vi tidligere har set – og end hvad vi havde turde håbe på.

De fleste unge i projektet er efter projektperioden enten ordinært ansat i LMI-virksomheden eller anden virksomhed, er afklarede til fleksjob og har ansættelse i et sådant eller er påbegyndt uddannelse.

Lønnen og lønsedlen må konkluderes at have haft stor betydning for den unges motivation, ligesom arbejdsidentiteten har været det. Status fra januar 2022 er vedlagt denne indstilling.

Vi har gerne ville fortsætte denne indsats, så unge, der egentlig ikke er i den primære målgruppe for løntilskud, kan komme det, og dette har Udvalget for Beskæftigelse i februar 2022 faciliteret.

Vi har selvfølgelig ikke kunne fortsætte indsatsen nøjagtigt ligesom i projektperioden, da det lovgivningsmæssigt ikke er muligt at kompensere virksomhederne 100 % for lønudbetalingen, men vi har ud over løntilskuddet kunne kompensere virksomhederne med mentorstøtte for den indsats, som fx en medarbejder eller en leder i virksomheden har lavet for at oplære og støtte den unge i arbejdsopgaverne.

Målgruppe:

Målgruppen er unge i alderen 18 – 30 år med andre udfordringer end ledighed. De unge vil primært modtage uddannelseshjælp eller ressourcetilførsel og dermed være omfattet af målgrupperne i Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats § 2, nr. 5 (aktivitetsparate) og nr. 11 (rehabilitander).

Der kan fx være tale om unge, der har haft en vanskelig barndom og en vanskelig skolegang, ikke har taget afgangsprøve og ikke er kommet i gang med uddannelse. Der kan også være tale om unge, der fx tidligere har haft et misbrug af psykoaktive stoffer, men er kommet ud af misbruget, eller unge der har været ude i kriminalitet.

Mange har på trods af deres unge alder haft et langt forløb i kommunen og har måske aldrig prøvet at forsørge sig selv.

Formål:

Formålet er gennem ansættelse med løntilskud for unge med andre udfordringer en ledighed at give dem en introduktion til arbejdsmarkedet – og derigennem være med til at opbygge et øget selvværd hos de unge samt en interesse for at komme i arbejde eller tage en uddannelse. Samtidig så skal ansættelserne selvfølgelig også give de unge et bedre fodfæste i forhold til fremadrettet beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked og medvirke til en hurtigere afklaring af, om de er i målgruppen for fx fleksjob.

Indhold:

Der etableres efter aftale med den unge og en lokal virksomhed ansættelse med løntilskud i virksomheden. De unge får således løn fra første dag, så de straks oplever fordelene ved at være i job fremfor på offentlig ydelse.

Det søges samtidig at lave en introduktion i virksomheden, som gør, at de unge hurtigt oplever at kunne mestre enkle arbejdsopgaver og få ansvar for disse. Den unge kommer således herigennem til at opleve, at der er brug for ham/hende, at han/hun besidder kompetencer, som kan bruges i virksomheden.

Der er for flere unge samtidig behov for en betydelig social indsats. Erfaringerne fra projekt "LønMotiverende Indsats" viser, at denne indsats bedst foregår gennem de kommunale medarbejdere. Der er for de fleste i målgruppen nok allerede være iværksat en sådan indsats, og denne fortsætter under ansættelsen med løntilskud – og hvis der ikke er, så bliver den etableret, hvor det er nødvendigt.

Der skal endvidere, for at virksomhederne kan godkendes til at ansætte en af de unge med løntilskud, være en interessetilkendegivelse, og det skal være tydeligt, at virksomheden har en social rummelighed og har behov for den uaglærede arbejdskraft, som de vil kunne få gennem ansættelsen af den unge.

Ovenstående sker ud fra det fact, at hvis man som virksomhed hjælper en udsat, så får man en meget loyal medarbejder. Dette er værdiskabende for virksomheden.

Forløbet skal være en god oplevelse for både den unge og virksomheden, så derfor får virksomheden støtte fra Ungeenhedens medarbejdere til at være klædt godt på til at varetage en, for dem måske, ukendt opgave med oplæring af unge i denne målgruppe.

Virksomheden skal vide, at det i begyndelsen ofte ikke vil være en ressource, de tager ind, men med den rette oplæring og træning vil den unge på længere sigt udvikle sig til en reel arbejdskraft. Oplæring og træning vil også bestå i social træning af den unge, og den opgave skal virksomhederne ligeledes klædes på til.

Hvis det i forløbet viser sig, at den unge har så store begrænsninger i arbejdsevnen, at vedkommende efter forløbet ikke vil kunne varetage et job på ordinære vilkår, så skal arbejdsgiver være med til at forklare den unge hvorfor samt vise dette for vedkommende i det daglige arbejde. Det, at en ung efter endt projektførelse, måske skal have et fleksjob, må således ikke blive til et nederlag for den unge. Med den type stillinger, som unge fra projektet umiddelbart vil kunne varetage, vil der ikke blive noget egentligt indkomsttab ved ansættelse i fleksjob i stedet for i ordinært u-støttet arbejde.

Ansættelsen med løntilskud vil for hver af de unge vare i maksimum otte måneder.

Økonomi:

Der skønnes løbende at være 10 unge, der vil kunne være ansatte med løntilskud gennem denne indsats.

Udgiften til løntilskud for i gennemsnit 10 unge vil pr. år udgøre 1.614.043 kr., hvis alle de unge er ansat i 37 timer om ugen, hvilket nok ikke vil være tilfældet.

Satsen for løntilskuddet er i 2023 86,16 kr. pr. time.

Den estimerede udgift til forsørgelse for de unge ved uddannelseshjælp vil for et år være cirka 915.523 kr. idet det her forudsættes at 1/3 af de unge vil være hjemmeboende og under 25 år, 1/3 vil være udeboende og under 25 år, mens den sidste 1/3 vil være mellem 25 og 29 år.

Status:

Der er fra marts 2022 og indtil d.d. etableret løntilskudsansættelser for 24 unge.

Forløbene er endnu ikke afsluttede for syv af de unge.

Af de resterende 17 er:

- 1 modtager uddannelseshjælp og er i en udviklingsindsats
- 1 modtager uddannelseshjælp og har lønnede timer
- 1 er ansat i fleksjob
- 12 er i ordinært arbejde
- 1 har været i ordinært arbejde og er nu påbegyndt uddannelse
- 1 er i uddannelse

Lovgrundlag:

Ansættelsen med løntilskud jf. Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats § 51 kan etableres for personer, der er omfattet af samme lovs § 2, nr. 1-6, 8 og 11-14, og dermed for målgruppe af unge med andre begrænsninger end ledighed.

Hvis man ansættes med løntilskud hos en privat arbejdsgiver, får man almindelig overenskomstmæssig løn, pension og arbejdstid.

Det er ikke muligt at få tilskud til transport, men man får befodringsfradrag ved SKAT.

Generelt skal man have været ledig i seks måneder for at komme i løntilskud. Der er dog mulighed for at komme i løntilskud fra første ledighedsdag, hvis man ikke har en almen eller erhvervsrettet uddannelse.

Den maksimale periode for en løntilskudsansættelse hos samme arbejdsgiver afhænger af, hvilken målgruppe man er i. Aktivitetsparate ledige, som omfatter unge med andre begrænsninger end ledighed kan være seks måneder i et løntilskudsjob hos såvel private som offentlige arbejdsgivere og der kan på baggrund af en konkret vurdering forlænges i op til 12 mdr.

En person ansat med løntilskud må ikke erstatte almindeligt ansatte medarbejdere, og ved ansættelsen med løntilskud skal der være tale om merbeskæftigelse (nettoudvidelse).

Der skal være et rimeligt forhold imellem antallet af ordinært ansatte og personer ansat i løntilskud eller virksomhedspraktik/nytteindsats. En tillids-/medarbejderrepræsentant for medarbejderne på arbejdspladsen er med til at sikre, at reglerne overholdes.

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats Kapitel 12

§ 66. Personer omfattet af § 6 kan få tilbud om ansættelse med løntilskud hos private og offentlige arbejdsgivere. Det gælder dog ikke personer omfattet af § 6, nr. 4, som vurderes åbenlyst uddannelsesparate, personer omfattet af § 6, nr. 6 og 7, som er i job eller driver selvstændig virksomhed, og personer omfattet af § 6, nr. 9 og 13.

Stk. 2. Personer omfattet af § 6, nr. 1-5, har ret til tilbud om ansættelse med løntilskud hos en arbejdsgiver, som de selv har fundet, såfremt betingelserne i dette kapitel i øvrigt er opfyldt. Det gælder dog ikke personer omfattet af § 6, nr. 4, som vurderes åbenlyst uddannelsesparate. Arbejdsgiveren og personen aftaler varigheden af ansættelse med løntilskud, jf. dog § 68.

§ 67. Tilbud om ansættelse med løntilskud gives med henblik på oplæring og genoptræning af faglige, sociale eller sproglige kompetencer, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For personer omfattet af § 6, nr. 11, gives tilbuddet med henblik på at opnå eller fastholde beskæftigelse.

§ 68. Et tilbud om ansættelse med løntilskud kan have en varighed, der udgør følgende:

1. Op til 6 måneder hos private arbejdsgivere og 4 måneder hos offentlige arbejdsgivere for personer omfattet af § 6, nr. 1, 2 og 4, og for personer omfattet af § 6, nr. 12, som er jobparate.
2. Op til 6 måneder hos arbejdsgivere for personer omfattet af § 6, nr. 3, 5-8 og 10, og personer omfattet af § 6, nr. 12, som er aktivitetsparate. Har personen hen mod udgangen af perioden efter en konkret vurdering behov herfor, kan tilbuddet forlænges op til 12 måneder.
3. Mere end 12 måneder hos arbejdsgivere for personer omfattet af § 6, nr. 11.

§ 69. For at blive ansat med løntilskud hos arbejdsgivere skal personer omfattet af § 6, nr. 1-5 og 12, i en forudgående periode på mindst 6 måneder have modtaget visse offentlige forsørgelsesydelse m.v., jf. regler fastsat i medfør af § 10, stk. 2.

Stk. 2. For at blive ansat med løntilskud hos private arbejdsgivere skal personer omfattet af § 6, nr. 6-8, i en forudgående periode på mindst 6 måneder have modtaget visse offentlige forsørgelsesydelse m.v., jf. regler fastsat i medfør af § 10, stk. 2.

Stk. 3. Uanset stk. 1 og 2 gælder der ikke et krav om en forudgående periode med offentlige forsørgelsesydelse m.v., hvis personen

1. ikke har en kompetencegivende ungdomsuddannelse eller kompetencegivende uddannelse på højere niveau,
2. er over 50 år eller
3. er enlig forsørger.

§ 70. Personer, der ansættes med løntilskud efter dette kapitel, er omfattet af den lovgivning, der gælder for lønmodtagere.

§ 71. Ved ansættelse med løntilskud hos private arbejdsgivere skal løn- og arbejdsvilkår være overenskomstmæssige eller de for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende, jf. dog §§ 73 og 74.

§ 72. Ved ansættelse med løntilskud hos offentlige arbejdsgivere af personer omfattet af § 6, nr. 1-8 og 12, skal løn- og arbejdsvilkår være overenskomstmæssige, jf. dog stk. 2-5.

Stk. 2. Timelønnen udgør 127,90 kr. pr. time (2019-niveau) eksklusive feriepenge m.v.

Stk. 3. Lønnen skal efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag ligge på niveau med følgende:

1. Personens individuelle dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. for personer omfattet af § 6, nr. 1.
2. Personens samlede individuelle hjælp efter lov om aktiv socialpolitik for personer omfattet af § 6, nr. 2-5, 7 og 8.
3. 80 pct. af højeste dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. for personer omfattet af § 6, nr. 12, som har forsørgelsespligt over for børn, jf. lov om aktiv socialpolitik, og 60 pct. af høje-

ste dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. for andre personer omfattet af § 6, nr. 12.

Stk. 4. Den offentlige arbejdsgiver fastsætter arbejdstiden i det enkelte tilbud under hensyn til lønnen, jf. stk. 3. Antallet af arbejdstimer rundes op til nærmeste antal hele timer. Arbejdstiden fastsættes for hele perioden ved ansættelsesforholdets påbegyndelse, jf. dog stk. 5 og 6.

Stk. 5. For personer omfattet af § 6, nr. 12, er det en betingelse for udbetaling af en løn på niveau med 80 pct. af højeste dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. efter stk. 3, nr. 3, at børnene opholder sig her i landet. Det gælder dog ikke for EU-/EØS-borgere, hvis deres børn opholder sig i et andet EU-/EØS-land.

Stk. 6. Ved ansættelse af personer omfattet af § 6, nr. 6, som ikke er i job eller driver selvstændig virksomhed, fastsættes arbejdstiden efter aftale mellem jobcenteret, arbejdsgiveren og personen.

§ 73. Ved ansættelse med løntilskud hos arbejdsgivere af personer omfattet af § 6, nr. 10, skal lønnen som minimum svare til den mindste overenskomstmæssige løn på det aktuelle ansættelsesområde eller den for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende. Arbejdsvilkårene skal svare til de overenskomstmæssige eller de for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. I elev- eller lærlingeforløb, hvor personen på grund af omfattende psykiske, fysiske eller sociale problemer alene er i stand til at yde en meget begrænset arbejdsindsats, skal lønnen svare til den mindste overenskomstmæssige elev- eller lærlingeløn, og arbejdsvilkårene skal svare til de overenskomstmæssige eller de for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende. Jobcenteret kan efter en konkret og individuel vurdering beslutte, at lønnen som minimum skal svare til den mindste overenskomstmæssige løn på det aktuelle ansættelsesområde eller den for tilsvarende arbejde sædvanligt gældende.

§ 74. Ved ansættelse med løntilskud hos arbejdsgivere af personer omfattet af § 6, nr. 11, fastsættes løn- og arbejdsvilkår, herunder arbejdstiden, ved aftale mellem arbejdsgiveren og personen. Fastsættelsen skal ske i samarbejde med de faglige organisationer.

Pia Hermanstad
Chef Ungeenheden